

28. 11. 2019

Sporočilo za javnost

Sistem EMAS, pot v krožno gospodarstvo

Ljubljana, 28. november 2019. Na Agencij Republike Slovenije za okolje je za podjetja in predstavnike državne uprave potekala delavnica, na kateri je bil predstavljen sistem EMAS. Na usposabljanju so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, ARSO, Znanstveno-raziskovalnega središča Bistra Ptuj, podjetja Gorenje, Oddelka za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana, Gospodarske zbornice in Slovenskega instituta za kakovost in meroslovje.

EMAS - Sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij - je ena izmed vstopnih točk v krožno gospodarstvo, ki ohranja gospodarsko konkurenčnost ter kakovost življenja in okolja. Gre za sistem, ki pomaga institucijam do primernejšega ravnanja z okoljem in vključuje obveščanje javnosti o vplivih njihove dejavnosti na okolje.

Sistem je uporaben v vseh sektorjih in odprt za vse vrste organizacij v javnem in zasebnem sektorju. Zaradi revidiranih ciklov presoj je posebej uporaben za mala in srednje velika podjetja. Možnost enotne skupne registracije zmanjšuje upravna in finančna bremena za organizacije, ki imajo več lokacij. Sistem EMAS lahko lokalnim oblastem pomaga racionalizirati okoljske dejavnosti in zahteve, npr. v upravi, gradbeništvu, zdravstvu in izobraževanju.

Ministrstva, ki pripravljajo zakonodajo, imajo pomembno vlogo pri širitvi sheme EMAS. Vrednotenju učinkov EMAS omogočanje zakonodajnih in drugih instrumentov za njegovo večjo uveljavitev. Tudi državni organi potrebujejo osveščanje o orodjih za prehod v krožno gospodarstvo in okoljsko odličnost.

Živimo v razvitem, a tudi kompleksnem svetu, v katerem je vse več okoljskih vprašanj, ki jih moramo celostno obravnavati. EMAS na tem področju omogoča institucijam in podjetjem sistematičen pristop k izboljšanju njihove okoljske učinkovitosti in odgovornosti.

Če je okoljska učinkovitost nekoč veljala za zunanji strošek, danes vse bolj postaja poslovna prednost. Z registracijo v sistemu EMAS lahko organizacije poslovnim partnerjem, zakonodajalcem in državljanom dokažejo, da spremljajo, upravljajo in zmanjšujejo vpliv svojih dejavnosti na okolje. EMAS pospešuje okoljsko odličnost organizacije in pomaga k večji konkurenčnosti na trgu.

EMAS prinaša konkretne ugodnosti: administrativne in finančne. Večina veljavnih je finančne narave:

1. Kdor se poteguje za vstop v EMAS, lahko na Eko skladu pridobi povratna in nepovratna sredstva za vlaganje v daljinsko ogrevanje, energijsko prenovno, kurilne naprave za lesno biomaso, izkoriščanje odvečne toplote iz procesov oziroma naprav.
2. EMAS pomeni prednost pri razpisih Podnebnega sklada:
 - pri finančnih spodbudah za naložbe v trajnostno mobilnost,
 - in subvencijah za domače in tuje začetne investicije za prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno gospodarstvo.
3. Podjetje, ki želi vstopiti v EMAS, lahko računa na sredstva za sofinanciranje certifikatov ob javnih pozivih agencije SPIRIT na Ministrstvu za gospodarstvo.
4. Slovenski podjetniški sklad ima do konca marca 2023 objavljene finančne spodbude za večje vključevanje malih in srednjih podjetij v okoljske, poslovne in druge sheme – tudi EMAS – za:
 - stroške priprave na certificiranje (stroški zunanjega izvajalca),
 - stroške certificiranja za pridobitev oz. vzdrževanje certifikatov za sisteme vodenja in proizvodov ter validacije okoljske izjave pridobljenih na podlagi mednarodnih/evropskih/enakovrednih slovenskih standardov.
 - Minimalna višina subvencije je 1.000 EUR, maksimalna višina subvencije pa 9.999,99 EUR.

Ena obstoječa spodbuda je administrativna:

5. Pri izvajanju povpraševanj državnih organov po Uredbi o zelenem javnem naročanju prinese ponudniku certifikat EMAS dodatne točke.

2

Pomembne so tudi administrativne spodbude. Ministrstvo za okolje in prostor bo izvedlo naslednje:

1. Za IED naprave (ki lahko s svojo dejavnostjo povzročijo onesnaženje večjega obsega). Če bo imel upravljavec vzpostavljen EMAS, se smatra, da:
 - ima vzpostavljen sistem okoljskega upravljanja,
 - ima vzpostavljen sistem, ki zagotavlja, da se ukrepi za preprečevanje onesnaževanja tal in podtalnice stalno izvajajo in nadgrajujejo,
 - bo podvržen manj inšpekcijskim pregledom.
2. Za SEVESO obrate:
Podjetje, ki ima vzpostavljen EMAS, bo podvrženo manjšemu številu nadzorov.
3. Pri Uredbi o odpadkih:
V kolikor ima upravljalec vzpostavljen sistem EMAS, bo povržen manj inšpekcijskim nadzorom za naprave, v katerih opravlja svojo dejavnost.
4. Izobraževanje za organizacije, ki želijo pridobiti certifikat. Sredstva - predvsem za izvajalce izobraževanj - bi zagotovili iz Podnebnega sklada.

5. Ministrstvo za okolje in prostor bo ob spremembi Uredbe o odpadkih spremenilo 27. člen in bo omogočilo opustitev obveznosti izdelave načrta gospodarjenja z odpadki za EMAS registrirane organizacije.

Glede na pregled zakonodaje bo ministrstvo nadaljevalo s prizadevanji za uveljavljanje naslednjih ukrepov:

- Glede Uredbe ES o pošiljkah odpadkov: da se z uvedbo sistema EMAS finančne garancije za tveganje za vračilo odpadkov znižajo za 10 - 20 %.
- Sprememba Pravilnika o metodologiji za izdelavo in vsebini energetskega pregleda (5. člen): v metodologiji za izdelavo energetskega pregleda se doda EMAS sistem. Šteje se, da je energetski pregled opravljen, če so izpolnjene zahteve iz 4. člena tega pravilnika in če se izvaja sistem upravljanja z okoljem skladno s sistemom EMAS ter je narejen minimalni pregled v skladu s Prilogo A.
- V Zakonu o upravnih taksah bi EMAS organizacije oprostili plačila upravne takse (na različnih področjih).
- Sprememba Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje: Pogostost občasnih meritev se zmanjša. EMAS zavezancu se opusti izdelava ocene o letnih emisijah snovi v zrak v obdobju, ko se ne izvajajo obratovalni monitoringi, razen kjer je v BAT zaključkih opredeljena pogostost poročanja na letni ravni.